

verdenking opgevat, had plannen gesmeed om 'Dick' uit de weg te ruimen en was tenslotte veiligheidshalve met zijn vrouw bij een tandarts in Wasse-naar ondergedoken. Daar was hij met Frekenhorst in aanraking gekomen. Het contact was, ook toen Frekenhorst in Friesland ondergedoken was, bestendig en toen Frekenhorst met zijn deel van de buit in Amsterdam verschenen was, deed hij op Bolle een beroep om hem bij de transacties op de zwarte markt ten behoeve van *Vrij Nederland* te helpen. Bolle deed dat, werd bij een politierazzia onder zwarte handelaren toevallig gearresteerd, bleek in het bezit te zijn van uit Joure afkomstige distributiebescheiden en werd meteen met zijn vrouw door Horak nader aan de tand gevoeld. Wij nemen aan dat Horak ook jegens hen de jeneverkruiken en het relaas van Elly Polak uitspeelde – hoe dat zij, bekend werd wanneer en waar Bolle zijn volgende afspraak met Frekenhorst had. Mevrouw Bolle begaf zich daarheen en Frekenhorst werd gearresteerd. Men vond in zijn kamer een grote hoeveelheid bonnen plus het nagemaakte gemeentestempel van Woudenberg. Het was toen 30 oktober, ruim twee weken na de overval.¹

Nog geen twee weken later, op 10 november, werd, ditmaal via contacten in de zwarte handel, Klaas Werkman gearresteerd – de man die het grootste deel van de buit al zwart had weten te verkopen en van wie Dobbe en van Veen elk een deel van hun f 60 000 ontvangen hadden. Werkman had nog f 15 000 bij zich thuis, ook nog een groot aantal losse bonnen en vierduizend bonkaarten. Horak liet hem na een dag lopen.

Waar was het Horak om te doen? Het ziet er naar uit dat deze en de rijksrechercheurs die met de naspeuringen belast waren, inderdaad aanvankelijk van mening waren dat de overval te Joure niets te maken had met de illegaliteit; had Horak er anders over gedacht, dan had hij de zaak onmiddellijk aan de *Abteilung IV (Gegnerbekämpfung)* moeten overdragen. Maar het kan niet lang geduurd hebben of er moet zich aan Horak en de rijksrechercheurs de indruk opgedrongen hebben dat aan het geval nog heel andere kanten zaten: men wist dat Dobbe in '40 wapenen en explosieven ontvreemd had en in '41 betrokken was geweest bij enkele opzienbarende sabotagegevallen; nu zag het er bovendien naar uit dat er talrijke verbindingen waren tussen de groep-Dobbe en de *Vrij Nederland*-groep.

In die laatste groep waren in september '42 talrijke arrestaties verricht en in

¹ Horak liet mevrouw Bolle vrij, de arts zelf kwam voorwaardelijk in vrijheid: hij had op erewoord beloofd, Horak steeds te doen weten waar hij zich ophield. Tijdens een bezoek aan Horak werd hij in maart '43 op last van *Abteilung IV* gearresteerd. De arts en zijn echtgenote werden wegens hulp aan spionage ter dood veroordeeld, kregen gratie en zaten tot het einde van de oorlog in Duitsland gevangen.